Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (seitsmes koda)

25. aprill 2013 *

Hülgetoodetega kauplemine — Määrus (EÜ) nr 1007/2009 — Üksikasjalikud rakenduseeskirjad — Määrus (EL) nr 737/2010 — Nimetatud toodete turustamise keeld — Inuittide kogukondadele tehtud erand — Õigusvastasuse väide — Õiguslik alus — Subsidiaarsus — Proportsionaalsus — Võimu kuritarvitamine

Kohtuasjas T-526/10,

Inuit Tapiriit Kanatami, asukoht Ottawa (Kanada),

Nattivak Hunters and Trappers Association, asukoht Qikiqtarjuaq (Kanada),

Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, asukoht Pangnirtung (Kanada),

Jaypootie Moesesie, elukoht Qikiqtarjuaq,

Allen Kooneeliusie, elukoht Qikiqtarjuaq,

Toomasie Newkingnak, elukoht Qikiqtarjuaq,

David Kuptana, elukoht Ulukhaktok (Kanada),

Karliin Aariak,elukoht Iqaluit (Kanada),

Canadian Seal Marketing Group, asukoht Quebec (Kanada),

Ta Ma Su Seal Products, Inc., asukoht Cap-aux-Meules (Kanada),

Fur Institute of Canada, asukoht Ottawa,

NuTan Furs, Inc., asukoht Catalina (Kanada),

GC Rieber Skinn AS,asukoht Bergen (Norra),

Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland), asukoht Nuuk, Gröönimaa (Taani),

Johannes Egede, elukoht Nuuk,

Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), asukoht Nuuk,

William E. Scott & Son, asukoht Edinburgh (Ühendkuningriik),

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Association des chasseurs de phoques des Îles-de-la-Madeleine, asukoht Cap-aux-Meules,

Hatem Yavuz Deri Sanayi iç Ve Diş Ticaret Ltd Şirketi, asukoht Istanbul (Türgi),

Northeast Coast Sealers' Co-Operative Society, Ltd, asukoht Fleur-de-Lys (Kanada),

esindajad: advokaadid J. Bouckaert ja H. Viaene,

hagejad,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: E. White, P. Oliver ja K. Mifsud-Bonnici,

kostja,

keda toetab

Euroopa Parlament,esindajad: I. Anagnostopoulou ja L. Visaggio, hiljem M. Visaggio ja D. Gauci,

ja

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Moore ja K. Michoel,

menetlusse astujad,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 10. augusti 2010. aasta määrus (EL) nr 737/2010, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1007/2009 (hülgetoodetega kauplemise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 216, lk 1),

ÜLDKOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: kohtunikud A. Dittrich (esimees), I. Wiszniewska-Białecka ja M. Prek (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik J. Weychert,

arvestades kirjalikus menetluses ja 11. oktoobri 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Asjaolud, menetlus ja poolte nõuded

1 Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 16. septembril 2009 vastu määruse (EÜ) nr 1007/2009 hülgetoodetega kauplemise kohta (ELT L 286, lk 36; edaspidi „alusmäärus"), mille sisu, vastavalt selle artiklile 1, on ühtlustatud eeskirjade kehtestamine seoses hülgetoodete turulelaskmisega.

2 Alusmääruse artikli 3 lõikes 1 on ette nähtud järgnev:

„Hülgetoodete turulelaskmine on lubatud üksnes juhul, kui need on saadud inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel jahil ja elatuse saamiseks kütitud hüljestest. Importtoodete jaoks kehtivad need tingimused importimise ajal või kohas."

3 Alusmääruse põhjenduses 14 on sellega seoses täpsustatud, et enda ülalpidamiseks hülgejahiga tegelevate inuittide kogukondade põhilisi majanduslikke ja sotsiaalseid huve ei tohiks kahjustada. Hülgejaht on inuittide kogukonna liikmete kultuuri ja identiteedi lahutamatu osa ning on sellisena tunnustatud põlisrahvaste õigusi käsitlevas ÜRO deklaratsioonis. Seepärast peaks olema lubatud lasta turule neid hülgetooteid, mis on saadud inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel hülgejahil elatuse saamiseks kütitud hüljestest.

4 Alusmääruse artikli 3 lõikest 4 ja artikli 5 lõikest 3 nähtub, et meetmed, mis puudutavad eelkõige inuittide kogukondadele antavate lubade rakendamist, peab võtma Euroopa Komisjon.

5 Alusmääruse artikli 8 kohaselt jõustub nimetatud määrus kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas, ent selle artikkel 3 jõustub 20. augustil 2010.

6 Inuit Tapiriit Kanatami, Nattivak Hunters and Trappers Association, Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, Jaypootie Moesesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana, Karliin Aariak, Efstathios Andreas Agathos, Canadian Seal Marketing Group, Ta Ma Su Seal Products, Inc., Fur Institute of Canada, NuTan Furs, Inc., GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar Conference Greenland (ICC), Johannes Egede ja Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK) esitasid alusmääruse tühistamiseks hagi, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 11. jaanuaril 2010. See hagi jäeti vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata Üldkohtu 6. septembri 2011. aasta määrusega kohtuasjas T-18/10: Inuit Tapiriit Kanatami jt *vs.* parlament ja nõukogu (EKL 2011, lk II-5599), mille peale on esitatud apellatsioonkaebus.

7 Komisjon võttis 10. augustil 2010 vastu määruse (EL) nr 737/2010, millega kehtestatakse alusmääruse üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 216, lk 1; edaspidi „vaidlustatud määrus"). Vastavalt selle määruse artiklile 12 jõustub see kolmandal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

8 Hagejad Inuit Tapiriit Kanatami, Nattivak Hunters and Trappers Association, Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, Jaypootie Moesesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana, Karliin Aariak, Canadian Seal Marketing Group, Ta Ma Su Seal Products, Inc., Fur Institute of Canada, NuTan Furs, Inc., GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland), Johannes Egede, Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), William E. Scott & Son, Association des chasseurs de phoques des Îles-de-la-Madeleine, Hatem Yavuz Deri Sanayi iç Ve Diş Ticaret Ltd Şirketi ja Northeast Coast Sealers' Co-Operative Society, Ltd esitasid 9. novembri 2010. aasta vaidlustatud määruse tühistamiseks käesoleva hagi.

9 Parlament ja nõukogu palusid vastavalt 11. ja 23. veebruaril 2011 Üldkohtu kantseleisse saabunud dokumentides luba astuda käesolevas kohtuasjas menetlusse komisjoni nõuete toetuseks. Hagejad ja komisjon nende taotluste kohta märkusi ei esitanud.

10 Üldkohtu seitsmenda koja esimehe 13. aprilli 2011. aasta määrusega anti parlamendile ja nõukogule luba menetlusse astumiseks.

11 Parlament ja nõukogu esitasid 7. juulil 2011 menetlusesse astuja seisukohad.

12 Hagejad esitasid 9. augustil 2011 kirja, mis sisaldas muudatusi nende nõuetes seoses kohtukuludega. Üldkohtu seitsmenda koja esimehe 29. augusti 2011. aasta otsusega lisati see kiri toimikusse. Komisjon ning seejärel nõukogu ja parlament esitasid 8. ja 12. septembril 2011 hagejate nõuete nende muudatuste kohta oma märkused.

13 Hagejad esitasid 13. septembril 2011 oma märkused parlamendi ja nõukogu menetlusse astujate seisukohtade kohta.

14 Hagejad paluvad Üldkohtul:

— tunnistada hagi vastuvõetavaks;

— tühistada vaidlustatud määrus;

— tunnistada alusmäärus ELTL artiklile 277 alusel kohaldamatuks;

— mõista kohtukulud välja parlamendilt ja nõukogult.

15 Komisjon ja parlament paluvad Üldkohtul:

— jätta hagi rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejatelt solidaarselt.

16 Nõukogu palub Üldkohtul:

— jätta hagi rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejatelt solidaarselt;

— jätta hagejate kohtukulud temalt täielikult või osaliselt välja mõistmata.

17 Hagejad palusid 9. augusti 2011. aasta kirjas (vt eespool punkt 12) ja kohtuistungil Üldkohtul jätta komisjoni kohtukulud tema enda kanda ning mõista komisjonilt välja hagejate kohtukulud ning jätta parlamendi ja nõukogu kohtukulud nende endi kanda.

Õiguslik käsitlus

Vastuvõetavus

18 Nõukogu väidab menetlusse astuja seisukohas, et enamik hagejaid ei vasta ELTL artiklis 263 ette nähtud vastuvõetavuse tingimustele, kuna vaidlustatud määrus ei puuduta neid kõiki otseselt.

19 Komisjon väitis nii vasturepliigis kui ka kohtuistungil, et hagi on vähemalt teatud hagejate osas vastuvõetav. Siiski täpsustas ta kohtuistungil, et tema arvates ei ole kõik hagejate poolt esitatud argumendid vastuvõetavad ja neid ei tuleks arvesse võtta.

20 Olgu meenutatud, et Euroopa Liidu Kohtul on õigus iga kohtuasja asjaolusid arvestades hinnata, kas hagiavalduse võib sisulistel põhjustel rahuldamata jätta korrakohase õigusemõistmise kaalutlustel, ilma et eelnevalt lahendataks hagi vastuvõetavuse küsimus (vt selle kohta Euroopa Kohtu 26. veebruari 2002. aasta otsus kohtuasjas C-23/00 P: nõukogu *vs.* Boehringer, EKL 2002, lk I-1873, punktid 51

ja 52, ning Euroopa Kohtu 23. märtsi 2004. aasta otsus kohtuasjas C-233/02: Prantsusmaa *vs*. komisjon, EKL 2004, lk I-2759, punkt 26, Üldkohtu 18. märtsi 2010. aasta otsus kohtuasjas T-190/07: KEK Diavlos *vs*. komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 32).

21 Käesoleva kohtuasja asjaoludel ja menetlusökonoomia huvides tuleb esmalt analüüsida hagejate tühistamisnõudeid, enne kui otsustada hagi kui terviku, hagejate poolt esitatud teatud argumentide või õigusvastasuse väite vastuvõetavuse üle, kuna hagi ei ole igal juhul ja allpool esitatud kaalutlustel põhjendatud.

Põhiküsimus

22 Hagejad esitavad oma hagi toetuseks peamise väitena alusmääruse õigusvastasust puudutava väite. Nende väitel ei kuulu see määrus käesolevas asjas kohaldamisele, mistõttu puudub vaidlustatud määrusel igasugune õiguslik alus ja see tuleb seetõttu tühistada. Teises väites, mille hagejad esitavad teise võimalusena, paluvad nad vaidlustatud määruse tühistada väidetava võimu kuritarvitamise tõttu.

Esimene väide vaidlustatud määruse õigusliku aluse puudumise kohta

23 Esimeses väites esitavad hagejad alusmääruse suhtes õigusvastasuse väite. Väide on jaotatud kolmeks osaks.

24 Kõigepealt tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt väljendab ELTL artikkel 277 üldpõhimõtet, mis tagab poolele õiguse vaidlustada institutsiooni varasema, vaidlustatud akti õiguslikuks aluseks oleva õigusakti kehtivus täiendava nõudega, et saavutada teda otseselt ja isiklikult puudutava akti tühistamine, kui tal ei olnud õigust esitada ELTL artikli 263 alusel otse hagi selle akti peale, mille tagajärgi ta peab taluma, kuid mille tühistamist ta ei ole saanud nõuda (vt selle kohta Euroopa Kohtu 6. märtsi 1979. aasta otsus kohtuasjas 92/78: Simmenthal *vs*. komisjon, EKL 1979, lk 777, punkt 39, ja 19. jaanuari 1984. aasta otsus kohtuasjas 262/80: Andersen jt *vs*. parlament, EKL 1984, lk 195, punkt 6).

– Väite esimene osa, mis käsitleb alusmääruse valesti valitud õiguslikku alust

25 Alusmäärus võeti vastu EÜ artikli 95 alusel. Vastavalt selle määruse artiklile 1 kehtestatakse sellega ühtlustatud eeskirjad seoses hülgetoodete turulelaskmisega.

26 Hagejad väidavad esimeses etteheites, et parlament ja nõukogu rikkusid õigusnormi, kui nad kasutasid alusmääruse vastuvõtmise õigusliku alusena EÜ artiklit 95. Komisjoni esitatud ettepaneku parlamendi ja nõukogu määruse hülgetoodetega kauplemise kohta (KOM (2008) 469 lõplik, 23. juuli 2008; edaspidi „ettepanek alusmääruseks") seletuskirjast ja alusmääruse põhjendustest nähtub, et selle määruse peamine eesmärk on loomade heaolu kaitse ja mitte siseturu toimimine.

27 Sellega seoses tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab liidu pädevuste süsteemi raames õigusakti õigusliku aluse valik põhinema objektiivsetel asjaoludel, mis on kohtulikult kontrollitavad. Selliste asjaolude hulka kuuluvad eelkõige õigusakti eesmärk ja sisu (vt Euroopa Kohtu 12. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-479/04: Laserdisken, EKL 2006, lk I-8089, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).

28 Samuti tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et EÜ artikli 95 lõikes 1 nimetatud meetmete eesmärk peab olema parandada siseturu rajamise ja toimimise tingimusi. Kuigi üksnes sellest, et siseriiklike õigusnormide vahel esinevad erinevused, ja abstraktsest ohust põhivabadustele või konkurentsimoonutuste tekkeks ei piisa, et EÜ artikli 95 kasutamine õigusliku alusena oleks põhjendatud, võib liidu seadusandja kasutada seda eelkõige juhul, kui erinevused liikmesriikide

õigusnormide vahel on takistuseks põhivabadustele ning mõjutavad seeläbi otseselt siseturu toimimist (vt Euroopa Kohtu 8. juuni 2010. aasta otsus kohtuasjas C-58/08: Vodafone jt, EKL 2010, lk I-4999, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Samuti on selle sätte kasutamine võimalik juhul, kui soovitakse vältida kaubavahetusele tulevikus tekkida võivaid takistusi, mis tulenevad siseriiklike õigusnormide erinevast arengust. Siiski peab niisuguste takistuste tekkimine olema tõenäoline ja meetme eesmärk peab olema takistuste ennetamine (vt eespool punktis 28 viidatud kohtuotsus Vodafone jt, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 Ometi tuleb meenutada, et EÜ artikli 95 kasutamine ei ole põhjendatud, kui vastuvõetaval aktil on siseturutingimuste ühtlustamisele ainult juhuslik mõju (vt Euroopa Kohtu 18. novembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-209/97: komisjon *vs.* nõukogu, EKL 1999, lk I-8067, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

31 Eeltoodust johtub, et kui esineb kaubavahetuse takistusi või on tõenäoline, et sellised takistused tulevikus tekivad, kuna liikmesriigid on võtnud või on võtmas teatud kauba või kaupade kategooria suhtes erisisulisi meetmeid eesmärgiga tagada erineva ulatusega kaitse ning takistada liidu piires asjaomase kauba või kaupade vaba liikumist, lubab EÜ artikkel 95 liidu seadusandjal sekkuda, võttes kasutusele sobivaid meetmeid, ühelt poolt vastavalt nimetatud artikli lõikele 3 ja teiselt poolt vastavalt asutamislepingus nimetatud õiguspõhimõtetele või kohtupraktikale, ning eelkõige vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele (Euroopa Kohtu 14. detsembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-210/03: Swedish Match, EKL 2004, lk I-11893, punkt 33, ja Euroopa Kohtu 14. detsembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-434/02: Arnold André, EKL 2004, lk I-11825, punkt 34).

32 Selles osas on Euroopa Kohus ka märkinud, et EÜ artiklis 95 kasutatud väljendiga „ühtlustamise meetmed" soovisid asutamislepingu koostajad liidu seadusandjale anda üldisest kontekstist ning ühtlustatava valdkonna erilistest asjaoludest sõltuvalt hindamisruumi, et valida soovitud tulemuseni jõudmiseks sobivaim ühtlustamistehnika, ning seda eriti valdkondades, mida iseloomustavad keerulised tehnilised üksikasjad (vt eespool punktis 28 viidatud kohtuotsus Vodafone jt, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

33 Olenevalt asjaoludest võivad need sobivad meetmed sisaldada endas nõuet, et kõik liikmesriigid lubaksid asjaomase kauba või kaupade turustamist, seades samas sellisele lubamiskohustusele teatud tingimused või keelates ajutiselt või lõplikult teatud kauba või kaupade turustamise (vt eespool punktis 31 viidatud kohtuotsus Swedish Match, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Kontrollimisel, kas EÜ artikli 95 alusmääruse õigusliku alusena kasutamise tingimused on täidetud, tuleb arvestada kõiki eeltoodud kaalutlusi.

35 Käesoleval juhul nähtub alusmäärusest selgelt, et selle peamine eesmärk ei ole mitte loomade heaolu kaitse tagamine, vaid siseturu toimimise soodustamine.

36 Esiteks tuleb sellega seoses märkida, et alusmääruse vastuvõtmise ajal esinesid asjaomaste toodete puhul liikmesriikide õigus- ja haldusnormide vahel erinevused.

37 Nii nähtub ettepanekust alusmääruseks, et kodanike murelike pöördumiste tulemusel on mitu liikmesriiki võtnud vastu õigusaktid, või on neid vastu võtmas või läbi vaatamas, mille eesmärk on piirata hülgetoodete tootmisega seotud majandustegevust või see keelata, ja selline olukord toob liikmesriikides tõenäoliselt kaasa uusi seadusandlikke algatusi. Komisjon märkis, et liidus kehtivad üheaegselt liikmesriigiti või nende rühmiti erinevad kaubandustingimused, ning selle tagajärjel on siseturg killustatud, kuna kaubandusettevõtjad peavad kohandama oma kaubandustegevust liikmesriikides kehtivate erinevate sätetega.

38 Samamoodi on alusmääruse põhjendustes 4 ja 5 meenutatud, et „[h]ülgejaht on tekitanud tõsist muret loomade heaolu suhtes tundlikus üldsuses ja valitsustes" tapmisel ja nülgimisel neile loomadele põhjustatavate kannatuste tõttu ning „[v]astusena kodanike ja tarbijate murele hüljeste tapmise ja nülgimise pärast […] ja võimaluse üle, et turul olevad tooted on valmistatud loomadest, kes on tapetud ja nülitud […] kannatusi põhjustaval viisil, on mitmed liikmesriigid vastu võtnud või kavatsevad vastu võtta õigusaktid, mille eesmärk on reguleerida hülgetoodetega kauplemist, keelustades nende toodete impordi ja tootmise, samal ajal kui teistes liikmesriikides ei ol[nud] nende toodetega kauplemisele seatud mingeid piiranguid".

39 Ent alusmääruse põhjenduste 6–8 kohaselt „[kahjustavad erinevused] [s]iseriiklikes õigusaktides, millega reguleeritakse hülgetoodetega kauplemist, nende importi, tootmist ja turustamist[…] siseturu toimimist nende toodete puhul, mis sisaldavad või võivad sisaldada hülgetooteid, ning on takistuseks selliste toodetega kauplemisele […] [ja] võivad takistada tarbijatel nende toodete ostmist, mis ei ole valmistatud hüljestest, kuid mida ei pruugi olla kerge eristada sarnastest, hüljestest valmistatud toodetest või toodetest, mis võivad] sisaldada hüljestest valmistatud osi või koostisosi, mis ei ole selgelt äratuntavad […]. Alusmääruse eesmärk on seega „ühtlusta[d]a hülgetoodetega kauplemise eeskirju [liidus] ning seega välti[d]a turuhäirete tekkimist kõnealuste toodete siseturul, kuhu kuuluvad ka hülgetoodetega võrdsed või nendega asendatavad tooted".

40 Nende põhjenduste analüüsist nähtub, et kui kodanike ja tarbijate mure tõttu loomade heaolu pärast võtsid mitu liikmesriiki vastu või kavatsesid vastu võtta õigusaktid, mille eesmärk on reguleerida hülgetoodetega kauplemist, siis liidu seadusandja eesmärk oli omalt poolt ühtlustada kõnealused eeskirjad ja vältida seeläbi turuhäirete tekkimist kõnealuste toodete siseturul.

41 Sellega seoses olgu meenutatud, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ei saa juhul, kui EÜ artiklile 95 kui õiguslikule alusele tuginemise tingimused on täidetud, liidu seadusandjat takistada sellele õiguslikule alusele tuginemast asjaolu, et loomade heaolu kaitse on tehtava valiku juures määrav faktor. Sama kehtib analoogia alusel ka rahvatervise kaitse puhul (Euroopa Kohtu 5. oktoobri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-376/98: Saksamaa *vs*. parlament ja nõukogu, EKL 2000, lk I-8419, punkt 88; Euroopa Kohtu 10. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-491/01: British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, EKL 2002, lk I-11453, punkt 62, ja Euroopa Kohtu 12. juuli 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-154/04 ja C-155/04: Alliance for Natural Health jt, EKL 2005, lk I-6451, punkt 30), ning tarbijakaitse puhul (eespool punktis 28 viidatud kohtuotsus Vodafone jt, punkt 36).

42 Lisaks tuleb märkida, et loomade heaolu kaitse on üldisest huvist kantud õiguspärane eesmärk, mille tähtsust väljendab eelkõige see, et liikmesriigid on võtnud vastu protokolli loomade kaitse ja heaolu kohta, mis on lisatud EÜ asutamislepingule (EÜT 1997, C 340, lk 110; edaspidi „protokoll"). Peale selle on Euroopa Kohus mitu korda rõhutanud huvi, mis liidul on loomade tervise ja kaitse suhtes (Euroopa Kohtu 10. septembri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-100/08: komisjon *vs*. Belgia, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 91).

43 Nagu nähtub alusmääruse põhjendustest 9 ja 10, otsustas liidu seadusandja, olles teadlik oma kohustusest pöörata protokolli alusel siseturupoliitika kavandamisel ning rakendamisel täit tähelepanu loomade heaolu nõuetele, just seetõttu, et siseturu eksisteeriva killustatuse kõrvaldamiseks oli vaja kehtestada ühtlustatud eeskirjad, võttes samal ajal arvesse loomade heaolu kaalutlusi.

44 Ent tulemuslikkuse tagamiseks pidi kõnealusel juhul kavandatud meede olema sobiv selleks, et võtta arvesse põhjuseid, mis tõid kaasa erinevates liikmesriikides kehtivad või kavandatud eeskirjad. Sellega seoses nähtub alusmääruse põhjendusest 10, et tarbijate usalduse taastamiseks, tagades samas täielikult loomade heaolu puudutavate kaalutluste arvesse võtmise, ei tohiks „üldjuhul lubada hülgetooteid turule lasta". Lisaks leidis liidu seadusandja, et võtmaks arvesse kodanike ja tarbijate rahulolematust „hüljeste

tapmise[…] ja nülgimise[…] kui sellise[ga], on vajalik […] võtta meetmed hülgetoodete turustamist põhjustava nõudluse ning seeläbi tööndusliku hülgejahti põhjustava majandusnõudluse vähendamiseks".

45 Nimelt, nagu nähtub alusmääruse põhjendusest 13, leidis liidu seadusandja, et kõige tõhusam vahend olemasolevate ja tekkivate turuhäirete vältimiseks kõnealuste toodete siseturul oli rahustada tarbijaid, tagades neile üldiselt, et liidu turul ei turustata enam ühtegi hülgetoodet, muu hulgas keelates kolmandatest riikidest pärit selliste toodete impordi.

46 Siiski nägi liidu seadusandja selle keelu osas ette ühe erandi, mis puudutas hülgejahti, millega tegelevad enda ülalpidamiseks inuittide ja teiste põlisrahvaste kogukonnad. Nimelt on alusmääruse põhjenduses 14 täpsustatud, et „[e]nda ülalpidamiseks hülgejahiga tegelevate inuittide kogukondade põhilisi majanduslikke ja sotsiaalseid huve ei tohiks kahjustada".

47 Lisaks nähtub alusmääruse põhjendustest 3, 7 ja 8, et viimati nimetatud määruse eesmärk on ka kõrvaldada nende toodete vaba liikumist takistavad tõkked, mis ei ole valmistatud hüljestest, kuid mida just nende olemuse tõttu on raske või võimatu eristada sarnastest toodetest, mis on valmistatud hüljestest, või toodetest, mis võivad sisaldada hüljestest valmistatud osi või koostisosi, mis ei ole selgelt äratuntavad. Kinnitades tarbijatele, et liidu turul ei turustata enam ühtegi hülgetoodet, välja arvatud tooted, mis saadakse põliselanike kogukondade elatise saamiseks peetavate traditsioonilistel hülgejahtidel kütitud hüljestest, kaob ära viimati nimetatud kaupade ja hülgetoodete eristamise küsimus ning kõik kõnealuste kaupade kategooriad saavad liidu territooriumil vabalt liikuda.

48 Sellises kontekstis on põhjendatud liidu seadusandja sekkumine EÜ artikli 95 alusel.

49 Seda järeldust ei lükka ümber ka hagejate mitmesugused argumendid, millega viimased vaidlevad vastu mitme eelnevates punktides välja toodud põhjenduse paikapidavusele. Mis puudutab eelkõige siseriiklike õigusnormide vahel esinevaid erinevusi, siis väidavad hagejad, et ettepanekust alusmääruseks nähtub, et üksnes kaks liikmesriiki olid juba hülgetoodetega kauplemise kohta õigusnormid vastu võtnud ning kolmas tegi selleks ettevalmistusi. Lisaks väidavad nad, et ainuüksi komisjoni väitest, et „[t]eiste liikmesriikide sarnased algatused ei ole edaspidi välistatud", ei piisa, et tõendada takistust siseturu toimimisele.

50 Mis esiteks puudutab seda viimast ettepanekul alusmääruseks põhinevat väidet, siis piisab rõhutamisest, et seda ei korratud alusmääruses, mille sõnastus kajastab seda, et olukord oli vahepeal muutunud. Nõnda on alusmääruse põhjendustes 5 ja 6 mainitud, et „mitu" liikmesriiki on võtnud vastu või kavatsevad võtta vastu õigusaktid, mille eesmärk on reguleerida hülgetoodetega kauplemist, samal ajal kui teistes liikmesriikides ei ole nende toodetega kauplemisele seatud mingeid piiranguid. Komisjon täpsustas sellega seoses, et alusmääruse vastuvõtmise ajal kehtisid hülgetoodetega seotud keelud kolmes liikmesriigis, üks liikmesriik oli keelu kehtestanud, kuid see ei olnud veel jõustunud, kaks liikmesriiki olid avaldanud ja saatnud komisjonile selle kohta seaduseelnõud ning kolm liikmesriiki olid teatanud oma kavatsusest liidu poolt vastuvõetud meetmete puudumisel samuti keelde kohaldada.

51 Teiseks tuleb märkida, et sõltumata liikmesriikide täpsest arvust, kes olid juba selles valdkonnas õigusaktid kehtestanud või olid sellekohasest kavatsusest alusmääruse vastuvõtmise ajal selgelt teada andnud, et need erinevad meetmed kujutasid endast takistusi hülgetoodete vabale liikumisele. Seetõttu asjaolu, et üksnes väike arv liikmesriike olid juba õigusaktid kehtestanud või kavatsesid seda konkreetses valdkonnas teha, ei saa olla otsustav kriteerium võimaluse osas võtta liidu tasandil ühtlustamismeede (vt selle kohta eespool punktis 31 viidatud kohtuotsus Swedish Match, punkt 37, ja eespool punktis 31 viidatud kohtuotsus Arnold André, punkt 38).

52 Seetõttu tuleb sedastada, et käesoleval juhul leidis liidu seadusandja õigesti, et liidu tasandil meetmete puudumise tõttu oli tõenäoline, et kodanike ja tarbijate kasvavat muret hüljeste heaolu küsimuses kajastavaid liikmesriikide poolt vastuvõetavaid uusi eeskirju arvestades tekivad takistused selliste toodetega kauplemisele, mis sisaldavad või võivad sisaldada hülgetooteid (vt selle kohta eespool punktis 31 viidatud kohtuotsus Swedish Match, punkt 39) või olid need juba tekkinud.

53 Hagejad väidavad ka, et kohtuasjas, milles tehti eespool punktis 31 viidatud kohtuotsus Swedish Match, oli Euroopa Kohtu poolt arvesse võetud otsustavaks teguriks asjaolu, et tubakatoodete turg on turg, kus liikmesriikidevaheline kaubandus on suhteliselt oluline. Siiski ei ole see nii hülgetoodetega kauplemise turu puhul, eelkõige mis puudutab liikmesriikidevahelist kaubandust valdkonnas, kus liikmesriigid on õigusaktid juba kehtestanud.

54 Sellega seoses tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on leidnud, et EÜ artiklile 95 õigusliku alusena tuginemine ei eelda, et kõik sellisele alusele tuginevas aktis nimetatud olukorrad seonduksid tegelikult liikmesriikidevahelise vaba liikumisega. Nagu Euroopa Kohus on juba varem rõhutanud, omab EÜ artiklile 95 õigusliku alusena tuginemise põhjendamisel tähtsust see, et selle alusel vastu võetud akti tegelik eesmärk oleks siseturu rajamise ja toimimise tingimuste parandamine (vt Euroopa Kohtu 12. detsembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-380/03: Saksamaa *vs.* parlament ja nõukogu, EKL 2006, lk I-11573, punkt 80 ja seal viidatud kohtupraktika).

55 Igal juhul ei saa hagejate argumendiga nõustuda. Mis puudutab nende väidet, mille kohaselt on hülgetoodete tootmine liidus vähese tähtsusega, siis tuleb märkida, et selle tootmise olulisus ei ole asjaomaste toodete liikmesriikidevahelise kaubanduse tähtsuse kindlakstegemisel tarvilik, kuna sellise kindlakstegemise puhul tuleb arvesse võtta ka liitu imporditud toodete kaubandust.

56 Peale selle olgu täpsustatud, et alusmääruse põhjenduste 7 ja 8 kohaselt võib erinevate siseriiklike sätete olemasolu veelgi takistada „tarbijatel nende toodete ostmist, mis pole valmistatud hüljestest, kuid mida ei pruugi olla kerge eristada sarnastest, hüljestest valmistatud toodetest või toodetest, mis võivad sisaldada hüljestest valmistatud osi või koostisosi, mis ei ole selgelt äratuntavad, nagu karusnahad, oomega-3-rasvhappeid sisaldavad kapslid ja õlid ning nahktooted”. Nimelt, nagu sai juba meenutatud eespool punktis 47, tuleb nentida, et kõnealuse määrusega ettenähtud ühtlustamismeetmete eesmärk on vältida turuhäirete tekkimist kõnealuste toodete siseturul, kuhu kuuluvad ka hülgetoodetega võrdsed või nendega asendatavad tooted. Ent nagu nähtub hülgetoote määratlusest alusmääruse artiklis 2 ja nimetatud määruse põhjenduses 3, on hülgetooted ning tooted, mis ei ole toodetud hüljestest, kuid on esimestega sarnased või sisaldavad hülgetooteid, väga erinevad ja hõlmavad muu hulgas väga laia tarbealaga tooteid, mille puhul ei ole liikmesriikidevaheline kaubandus kindlasti vähese tähtsusega.

57 Selles kontekstis ei saa enam nõustuda hagejate väitega, mille kohaselt tuleb arvesse võtta üksnes nende liikmesriikide vahelist kaubandust, kes on asjaomases valdkonnas õigusnormid juba kehtestatud. Kuna kehtestatud ühtlustamismeetme esemeks olevate kaupade määratlus on lai, siis on nimelt selge, et see mõjutab sellekohast kaubandust kõigi liikmesriikide puhul.

58 Eeltoodust tuleneb, et hülgetoodetega kauplemist reguleerivate siseriiklike õigusnormide vahel juba esinevad või tõenäoliselt tulevikus tekkida võivad erinevused olid sellised, et liidu seadusandja sekkumine EÜ artikli 95 alusel oli õigustatud.

59 Teisena tuleb selle järelduse põhjal kontrollida, kas alusmääruse artiklite, eelkõige artiklite 1, 3 ja 4 tegelik eesmärk on parandada siseturu rajamise ja toimimise tingimusi.

60 Alusmääruse artikli 1 kohaselt „kehtestatakse [määrusega] ühtlustatud eeskirjad hülgetoodete turulelaskmiseks”. Lisaks nähtub selle määruse põhjendusest 15, et nimetatud määrus „ei piira […] hüljeste küttimist reguleerivate muude ühenduse või siseriiklike eeskirjade kohaldamist”.

61 Alusmääruse artikli 3 lõikes 1 on ette nähtud, et „[h]ülgetoodete turulelaskmine on lubatud üksnes juhul, kui need on saadud inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel jahil ja elatuse saamiseks kütitud hüljestest [ja] [i]mporttoodete jaoks kehtivad need tingimused importimise ajal või kohas".

62 Lisaks nägi seadusandja – selleks et tagada, et alusmääruse artikli 3 lõikega 1 lubatud tooted ning kõik muud tooted, mis ei ole valmistatud hüljestest, kuid mida ei pruugi olla kerge eristada sarnastest, hüljestest valmistatud toodetest või toodetest, mis võivad sisaldada hüljestest valmistatud osi või koostisosi, mis ei ole selgelt äratuntavad, võiksid liidu siseturul vabalt liikuda – alusmääruse artiklis 4 ette, et „[l]iikmesriigid ei takista selliste hülgetoodete turulelaskmist, mis vastavad [alus]määrusele". Tuleb tõdeda, et see säte annab alusmäärusele täieliku õigusmõju seoses selle eesmärgiga parandada siseturu rajamise ja toimimise tingimusi. Nimelt on selle artikliga vastuolus, kui liikmesriigid takistavad eranditult kõigi nende tootekategooriate liidusisest liikumist eelkõige seeläbi, et kehtestavad piiravamad sätted, mida nad võivad pidada vajalikuks loomade heaolu või tarbijate kaitse tagamiseks. Niisiis leiab alusmääruse artiklis 4 väljenduse nimetatud määruse artiklis 1 sõnastatud eesmärk.

63 Lõpuks tuleb tagasi lükata hagejate argument, mille kohaselt nõukogu 28. märtsi 1983. aasta direktiivi 83/129/EMÜ teatavate hülgepoegade nahkade ja neist valmistatud toodete liikmesriikidesse importimise kohta (EÜT L 91, lk 30; ELT eriväljaanne 15/01, lk 208) põhjendused on vähemalt võrreldavad alusmääruse omadega, samas kui see direktiiv võeti vastu EMÜ artikli 235 (hiljem EÜ artikkel 308, nüüd ELTL artikkel 352) alusel. Kohtupraktika kohaselt tuleb õigusakti õigusliku aluse valikul arvestada akti eesmärki ja sisu, mitte muude, teatavate sarnasustega liidu õigusaktide vastuvõtmisel kasutatud õiguslikku alust (vt Euroopa Kohtu 8. septembri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-411/06: komisjon *vs.* parlament ja nõukogu, EKL 2009, lk I-7585, punkt 77 ja seal viidatud kohtupraktika). Igal juhul näib, et sellel direktiivil, mis võeti vastu EMÜ asutamislepingu alusel, on teised eesmärgid kui alusmäärusel.

64 Eelnevast johtub, et alusmääruse tegelik eesmärk on parandada siseturu rajamise ja toimimise tingimusi ning järelikult võis selle vastu võtta EÜ artikli 95 alusel.

65 Teises etteheites, mis on esitatud teise võimalusena, väidavad hagejad, et EÜ artikkel 95 ei ole alusmääruse vastuvõtmiseks piisav õiguslik alus seetõttu, et kuna ettenähtud keeld mõjutab nende arvates peamiselt kaubandust kolmandate riikidega, siis oleks tulnud tugineda ka EÜ artiklile 133. Nad meenutavad, et ettepanekus alusmääruseks oli osutatud kahele sättele, ja rõhutavad, et erinevused ettepaneku ja lõpliku heakskiidetud teksti vahel ei õigusta üksnes EÜ artikli 95 kasutamist. Keeld lasta turule kõnealuseid tooteid, mis on peamiselt toodetud väljaspool liitu, kehtestab faktilise impordikeelu.

66 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et kui liidu akti kontrollimise käigus selgub, et sellel on kaks eesmärki või et sellega reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist saab lugeda põhiliseks või peamiseks, samas kui teine on täiendav, siis peab õigusaktil olema vaid üks õiguslik alus, st põhilisest või peamisest eesmärgist või valdkonnast tulenev õiguslik alus (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punkt 94).

67 Kui seevastu õigusaktil on mitu lahutamatult seotud eesmärki või reguleerimisvaldkonda, ilma et mõni neist oleks teisega võrreldes teisejärguline või kaudne, siis erandina peab see akt põhinema vastavatel erinevatel õiguslikel alustel (vt eespool punktis 63 viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* parlament ja nõukogu, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).

68 Seega tuleb kontrollida, kas alusmääruse eesmärk on ühtlasi ka ühine kaubanduspoliitika ning kas see sisaldab selle poliitikavaldkonna alla kuuluvaid osi, mis on lahutamatult seotud siseturu toimimise tingimuste parandamisele suunatud osadega ning on niivõrd olulised, et see õigusakt oleks pidanud põhinema kahel õiguslikul alusel.

69 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et vastupidi ettepanekule alusmääruseks ei keela see määrus iseenesest ei hülgetoodete importimist, transiiti ega eksportimist. Nimetatud määruse artikli 3 lõikes 1 on tegelikult keelatud üksnes nende toodete turule laskmine, täpsustades, et importtoodete puhul tuleb seda keeldu kohaldada imporditavate toodete importimise ajal või kohas ning seda tõhususe huvides, nagu see tuleneb sama määruse põhjendusest 10. Sellega seoses on alusmääruse artikli 2 punktis 5 import määratletud kui „kauba toomine ühenduse tolliterritooriumile".

70 Seega on hülgetoodete import keelatud üksnes juhul, kui need tooted on mõeldud liidu turule laskmiseks. Lisaks tuleb komisjoni eeskujul märkida, et keelates hülgetoodete turule laskmise, ei takistata alusmäärusega hülgetoodete toomist liitu, nende liidus ladustamist, töötlemist või tootmist, kui need on mõeldud ekspordiks ja neid ei lasta liidu turul kunagi vabasse ringlusse. Peale selle on ka alusmääruse artikli 3 lõikes 2 ette nähtud, et esiteks lubatakse hülgetoodete importi, kui see on juhuslikku laadi ja hõlmab eranditult isiklikuks kasutamiseks mõeldud ja kaubandusliku otstarbeta kaupa, ja teiseks lubatakse mittetulunduslikul eesmärgil turule lasta ka jahi kõrvalsaadustena saadud hülgetooteid, kui jahti oli reguleeritud siseriiklike õigusaktidega ning selle ainuke eesmärk oli mere elusressursside säästev majandamine. Lõpuks kehtib turule laskmise keeld ka liikmesriikidest pärit hülgetoodete suhtes, isegi kui on selge, et nende toodete osatähtsus on vähene.

71 Sellest tuleb järeldada, et impordikeelu kehtestamise eesmärk on tegelikult tõkestada hülgetoodete turulelaskmist ja seeläbi soovitakse saavutada alusmääruse ainus eesmärk, milleks on parandada siseturu toimimise tingimusi. Sellisel juhul on nimetatud määruse mõju väliskaubandusele üksnes teisejärguline.

72 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et alusmäärusega ja eelkõige selle artikli 3 lõike 1 viimase lausega taotletav ainus eesmärk on tagada siseturu toimimise parandamise meetmete tõhusus, ilma et samas järgitaks ka ühise kaubanduspoliitika rakendamisega seonduvat eesmärki. Seda järeldust ja eespool punktides 66 ja 67 meenutatud kohtupraktikat silmas pidades tuleb sedastada, et EÜ artiklid 95 ja 133 ei saanud olla samaaegselt alusmääruse õiguslikuks aluseks.

73 Igal juhul tuleb sellega seoses meenutada, et Euroopa Kohus on juba eespool punktis 41 viidatud kohtuotsuses British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco (punkt 98) leidnud, et selles kohtuasjas EÜ artikli 133 õigustamatu mainimine direktiivi teise õigusliku alusena ei too iseenesest kaasa direktiivi kehtetust. Euroopa Kohus on leidnud, et säärane viitamisviga liidu õigusaktis on puhtalt vormilist laadi, välja arvatud siis, kui sellega kaasnes akti vastuvõtmise menetluskorra rikkumine (vt eespool punktis 31 viidatud kohtuotsus Swedish Match, punkt 44 ja seal viidatud kohtupraktika).

74 Samasugust lähenemist saab analoogia alusel kohaldada ka käesolevas asjas. Eelkõige tuleb märkida, et EÜ artiklid 95 ja 133 näevad ette nõukogus identse hääletamiskorra.

75 EÜ artikli 95 lõikes 1 on sätestatud, et selle alusel kehtestatavad meetmed võetakse vastavalt EÜ artiklis 251 sätestatud kaasotsustamismenetlusele ning pärast konsulteerimist majandus- ja sotsiaalkomiteega. Olgu meenutatud, et EÜ artiklis 251 sätestatud kaasotsustamismenetluses otsustab nõukogu reeglina kvalifitseeritud häälteenamusega, välja arvatud siis, kui ta kavatseb heaks kiita parlamendi poolt ühisesse seisukohta tehtud muudatused, mille kohta komisjon on esitanud eitava arvamuse – sellisel juhul peab nõukogu otsustama ühehäälselt. Mis puudutab EÜ artikli 133 lõiget 4, siis näeb see ette, et nõukogu teeb selle artikliga talle antud volituste kasutamisel otsused kvalifitseeritud häälteenamusega.

76 Seetõttu ei oleks topelt õigusliku aluse, nimelt EÜ artiklite 95 ja 133, kasutamisel nõukogus kohaldatavatele hääletusreeglitele mingisugust mõju. Peale selle ei ole ainult EÜ artiklile 95 tuginemine kahjustanud ka parlamendi huve, kuna see artikkel osutab sõnaselgelt EÜ artiklis 251

sätestatud kaasotsustusmenetlusele (vt analoogia alusel Euroopa Kohtu 11. juuni 1991. aasta otsus kohtuasjas C-300/89: komisjon *vs.* nõukogu, nn „titaandioksiidi kohtuotsus", EKL 1991, lk I-2867, punktid 17–21)

77 Neil asjaoludel tuleb järeldada, et isegi kui eeldada, et alusmäärus on hõlmatud ka EÜ artikliga 133, siis õigusliku alusena üksnes EÜ artiklile 95 tuginemine ei tähendaks nimetatud määruse vastuvõtmise menetluskorra rikkumist, nii et see määrus ei ole seetõttu kehtetu (vt analoogia alusel eespool punktis 31 viidatud kohtuotsus Swedish Match, punktid 43–45, ja eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punktid 106–111).

78 Seega tuleb esimese väite esimene osa tagasi lükata.

– Väite teine osa, mis käsitleb subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete rikkumist

79 Esiteks väidavad hagejad, et alusmääruse peamine, kui mitte ainus eesmärk on kaitsta loomade heaolu ja selline eesmärk ei kuulu liidu ainupädevusse. Siiski ei ole institutsioonid tõendanud, kuidas on liidu tasandil vastuvõetavad õigusnormid hüljeste heaolu kaitseks sobivamad ja vajalikumad.

80 Siinkohal tuleb meenutada, et alusmääruse vastuvõtmise ajal oli subsidiaarsuse põhimõte sätestatud EÜ artikli 5 teises lõigus, mille kohaselt võtab liit valdkondades, mis ei kuulu liidu ainupädevusse, kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega meetmeid ainult niisuguses ulatuses ja siis, kui liikmesriigid ei suuda täielikult saavutada kavandatava meetme eesmärke ning seetõttu võib neid kavandatava meetme ulatuse või toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil. Seda põhimõtet oli täpsustatud EÜ asutamislepingule lisatud protokolliga subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamise kohta (EÜT 1997, C 340, lk 173), mille punktis 5 oli ära toodud ka juhised, mis puudutavad nende tingimuste täidetuse kontrollimist.

81 Seadusandlikke akte puudutavas osas oli nimetatud protokolli punktides 6 ja 7 täpsustatud, et ühenduse osalus nende puhul peab piirduma sellega, mis on vajalik, ning et ühenduse meetmed peavad jätma liikmesriikidele nii suure otsustusruumi kui võimalik, kuid et see otsustusõigus peab siiski olema kooskõlas meetmega taotletava eesmärgi ja asutamislepingust tulenevate nõuetega.

82 Lisaks oli protokolli punktis 3 täpsustatud, et subsidiaarsuse põhimõte ei sea kahtluse alla ühendusele asutamislepinguga antud pädevust, nii nagu Euroopa Kohus on seda tõlgendanud.

83 Sellega seoses tuleb kõigepealt lükata tagasi hagejate argumentatsioon, mis põhineb ekslikul väitel, et alusmääruse eesmärk on loomade heaolu kaitse. Nimelt, nagu sai sedastatud eespool punktis 64, on nimetatud määruse eesmärk parandada siseturu toimimise tingimusi, pidades samas silmas loomade heaolu kaitset.

84 Seoses EÜ artikliga 95 on Euroopa Kohus juba otsustanud, et subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse liidu seadusandja poolt sellele õiguslikule alusele tuginemisel niivõrd, kuivõrd see säte ei anna liidu seadusandjale ainupädevust siseturu majandustegevuse reguleerimiseks, vaid ainult ühisturu rajamise ja toimimise edendamise pädevuse ning seda kaupade või teenuste vaba liikumise takistuste kõrvaldamise ja konkurentsi moonutamise lõpetamise kaudu (eespool punktis 41 viidatud kohtuotsus British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punkt 179].

85 Ent tuleb nentida, et üksnes liikmesriikide tasandil võetud meetmega ei ole võimalik alusmääruse eesmärki täielikult saavutada ning see eeldab liidu tasandi meedet, mida tõendab käesoleval juhul siseriiklike õigusnormide erinev areng (vt eespool punktid 38 ja 39). Sellest johtub, et kavandatud meetme eesmärki saab paremini ellu viia liidu tasandil.

86 Kuna hagejad ei ole oma argumentatsiooni põhjendamiseks esitanud ühtegi muud tõendusmaterjali, siis tuleb see tagasi lükata.

87 Mis teiseks puudutab proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist, siis tuleb märkida, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt nõuab proportsionaalsuse põhimõte, et liidu institutsioonide aktid ei läheks kaugemale sellest, mis on asjaomaste õigusnormidega seatud legitiimsete eesmärkide saavutamiseks sobiv ja vajalik, ning juhul kui on võimalik valida mitme sobiva meetme vahel, tuleb rakendada kõige vähem piiravat meedet, ning tekitatud ebamugavused peavad olema seatud eesmärkidega vastavuses (vt Euroopa Kohtu 21. juuli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-15/10: Etimine, EKL 2011, lk II-6681, punkt 124 ja seal viidatud kohtupraktika)

88 Mis puudutab nende tingimuste täidetuse kohtulikku kontrolli, siis on Euroopa Kohus tunnustanud liidu seadusandja ulatuslikku kaalutlusõigust talle antud pädevuse teostamisel niisugustes valdkondades, kus ta peab tegema nii poliitilisi kui ka majanduslikke või sotsiaalseid valikuid või kus ta peab läbi viima keerulise hindamise või andma hinnangu. Seega ei ole vaja välja selgitada, kas niisuguses valdkonnas võetud meede on ainus või parim võimalik vahend, sest meetme õiguspärasust saab mõjutada üksnes see, kas meede on pädevate institutsioonide poolt taotletavat eesmärki arvestades ilmselgelt sobimatu (vt eespool punktis 28 viidatud kohtuotsus Vodafone jt, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika).

89 Siiski peab liidu seadusandja ka niisuguse kaalutlusõiguse olemasolul võtma tehtava valiku puhul aluseks objektiivsed kriteeriumid. Lisaks peab ta võimalike eri meetmetega seotud piiranguid hinnates uurima, kas meede, mille ta on otsustanud võtta, võib taotletavaid eesmärke arvestades õigustada ka arvestatavate negatiivsete majanduslike tagajärgede tekkimist mõnele ettevõtjale (vt eespool punktis 28 viidatud kohtuotsus Vodafone jt, punkt 53 ja seal viidatud kohtupraktika).

90 Käesolevas asjas nähtub alusmääruse põhjendustest 10–14, et selle eesmärk on parandada kõnealuste toodete siseturu toimimist, võttes samas arvesse loomade heaolu kaitset ning inuittide ja teiste põlisrahvaste kogukondade erilist olukorda. Lisaks tõendab võrdlus ettepaneku alusmääruseks ja selle määruse enda vahel, et seadusandja analüüsis konkreetselt olukorda liidus, kus seda meedet vajati, ning piiras komisjoni ettepanekuga võrreldes oluliselt meetme ulatust. Eelkõige näeb alusmäärus ette üksnes kõnealuste toodete turustamise keelu ja viib ellu tehtud valiku määrata kindlaks väga üldine keeld, millest on sisuliselt ainult üks erand, delegeerides samas alusmääruse artikli 3 lõike 4 alusel rakendusmeetmete võtmise komisjonile. Sellest tuleb järeldada, et ettenähtud meetmed piirdusid üksnes sellega, mille seadusandja leidis olevat vajalik, et kõrvaldada osutatud toodete vaba liikumise takistused.

91 Esiteks ei tõenda hagejate poolt esitatud argumendid, et alusmäärus on taotletava eesmärgi saavutamiseks ilmselgelt sobimatu.

92 Ühelt poolt ei esita nad argumente oma väite toetuseks, mille kohaselt ei aita alusmäärusega ette nähtud, hülgetooteid puudutav keelumeede edendada siseturu rajamist. Teisalt tuleb sarnaselt väidetavat subsidiaarsuse põhimõtte rikkumist käsitleva analüüsiga (vt eespool punkt 83) tagasi lükata nende argumentatsioon, mis põhineb ekslikul väitel, nagu oleks alusmääruse eesmärk kaitsta loomade heaolu.

93 Teiseks tuleb tagasi lükata ka hagejate argument, mille kohaselt läheb alusmäärus kaugemale sellest, mis on vajalik määruse eesmärkide saavutamiseks. Nimelt ei saa nimetatud määruse proportsionaalsust kontrollida muude eesmärkidega võrreldes, kui need, mida selle sama määrusega taotletakse.

94 Ei saa nõustuda ka hagejate argumendiga, mille kohaselt oleks märgistamismeede vähem piirav ja alusmääruse eesmärkide saavutamiseks tõhusam meede.

95 Alusmäärusest nähtub, et seadusandja analüüsis meetme võtmist, mis lubaks turule lasta üksnes neid hülgetooteid, mille puhul on järgitud loomade heaolu nõudeid, ning täpsemalt märgistamismeetme võtmist ning seejärel loobus sellest. Sellega seoses on nimetatud määruse põhjendustes 11 ja 12 märgitud, et „[k]uigi hüljeste tapmine ja nülgimine võib toimuda asjatut valu, stressi, hirmu ja muid kannatusi vältival viisil, ei ole hülgejahi tingimusi arvestades tegelikult võimalik järjepidevalt kontrollida, kuidas kütid loomade heaolu nõudeid täidavad, igatahes on väga raske seda tulemuslikult teha, nagu leiti Euroopa Toiduohutusameti 6. detsembri 2007. aasta järeldustes" ning on „[s]elge […] ka see, et teiste, näiteks märgistamisnõuete ühtlustatud eeskirjadega samu eesmärke ei saavutataks [ning] [s]amuti tähendaks tootjatelt, turustajatelt või jaemüüjatelt täielikult või osaliselt hüljestest saadud toodete märgistamise nõudmine neile ettevõtjatele olulist lisakoormust ning oleks ebaproportsionaalselt kulukas juhtudel, kus hülgetooted moodustavad asjaomasest tootest vaid tühise osa [ning] [s]ellest erinevalt peaks käesolevas määruses sisalduvaid meetmeid olema lihtsam järgida ning need rahuldavad ka tarbijaid".

96 Selle põhjal tuleb järeldada, et seadusandja leidis pärast seda, kui ta oli analüüsinud küsimust nende meetmete ulatuse kohta praktikas, et need ei võimaldaks saavutada taotletavat eesmärki ja üldise keelu kehtestamine hülgetoodete turule laskmise suhtes on sobivam meede ka kaupade vaba liikumise tagamiseks. Ükski hagejate esitatud argumentidest ei tõenda, et need kaalutlused oleksid ekslikud. Sellega seoses tuleb märkida, et asjaolu, et nende väitel ei ole vaidlustatud määruse artikli 6 alusel tunnustatud veel ühtegi asutust ja hetkel kehtib turule laskmise täielik keeld, ei puuduta alusmääruse kehtivuse küsimust, vaid vaidlustatud määruse oma.

97 Mis kolmandaks puudutab alusmääruse proportsionaalsust kitsas tähenduses, siis väidavad hagejad, et selle mõju inuittide kogukondadele on ebaproportsionaalne selles mõttes, et see mõjutab nende kogukondade püsimajäämist märkimisväärselt. Neid puudutav erand on jäänud pelgalt teoreetiliseks, eelkõige tulenevalt asjaolust, et inuitid ise ei tegele hülgetoodetega kauplemisega.

98 Sellise väite põhjendamiseks piirdusid hagejad üksnes sellega, et viitasid hagiavalduse konkreetsetele punktidele. Siiski tuleb märkida, et nimetatud punktid kirjeldavad üksnes inuittide kogukondade eluviisi, nende poolt hüljeste jahtimist ning nende kogukondade elu- ja püsimajäämisraskusi. Üksnes hagi punkt 34 käsitleb meetme mõju nende olukorrale, rõhutades, et vaidlustatud määruse tõttu, koosmõjus alusmäärusega ja lähtudes sellele juba antud kitsast tõlgendusest, kaob peamine osa hülgetoodete ekspordist liitu ning selle tagajärjel mõjutab see oluliselt inuittide hülgetoodete eksporti liitu. Nad järeldavad, et vaidlustatud määrus toob tõenäoliselt kaasa olulise turu ning sellega seotud taristute kadumise. Kohtuistungil lisasid hagejad, et inuittidel ei ole muud valikut, kui siduda ennast kaubandusettevõtjatega ja nende taristutega ning taluda raskusi, mis seonduvad vaidlustatud süsteemiga, mis näeb ette liidu turule lubatavate hülgetoodetega seotud lube väljastavad tunnustatud asutused. Sellised väga üldised ja põhjendamata kaalutlused ei tõenda, et inuittide kogukondadele põhjustatav kahju oleks võrreldes alusmäärusega taotletava eesmärgiga ebaproportsionaalne.

99 Kolmandaks, mis puudutab kriitikat valitud vahendi, nimelt määruse suhtes, siis olgu meenutatud, et protokolli subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta punktis 6 oli ette nähtud, et „[m]uude seikade võrdsuse korral tuleks eelistada direktiive määrustele".

100 Seda sätet tuleb tõlgendada kontekstis, eelkõige seoses protokolli subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta nimetatud punkti esimese lausega, mille kohaselt peab liidu meetme vorm olema võimalikult lihtne, kooskõlas meetme eesmärgi rahuldava saavutamisega ja vajadusega meede tõhusalt ellu viia. Kuigi selles sättes oli ette nähtud, et „[m]uude seikade võrdsuse korral" tuleks eelistada direktiive, siis tuleb märkida, et selle sättega jäetakse seadusandjale võetava õigusakti valiku osas siiski kaalutlusruum.

101 Ettepaneku alusmääruseks leheküljel 16 leidis komisjon, et teised õigusaktid peale määruse ei ole sobivad, eelkõige kuna direktiivi puhul on vaja riiklikke rakendusmeetmeid ja sellega suureneb kõrvalekallete tekkimise oht rakendamisel ning kuna on vaja tagada tavapäraselt kohaldatavatest kauplemiskeeldudest tehtavate erandite ühetaoline kohaldamine.

102 Alusmäärusega ette nähtud meetmega seoses, mis seisneb sisuliselt keelus, millest on ette nähtud erand ja kaks väljaarvamist, ning hõlmab selle keelu liidu tasandil rakendamise meetmeid, tuleb märkida, et liidu seadusandja täitis need nõuded ja ei olnud tõendatud, et direktiiv oleks olnud sobivam vahend. Pealegi tagab alusmäärus sellega, et kehtestab üldeeskirja, mida kohaldatakse alates kahekümnendast päevast pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas, ja sellega, et alusmääruse artikkel 8 määrab kindlaks, et meetme sisu käsitlevat määruse artiklit 3 kohaldatakse alates 20. augustist 2010, keelupõhimõtte kiire jõustumise, jättes komisjonile siiski vajaliku aja selle rakendusmeetmete võtmiseks.

103 Seetõttu tuleb käesoleva väite teine osa samuti tagasi lükata.

– Väite kolmas osa, mis käsitleb põhiõiguste rikkumist

104 Hagejate sõnul rikub alusmäärus nii 4. novembril 1950 Roomas alla kirjutatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK") lisaprotokolli nr 1 artiklit 1 ning EIÕK artiklit 8 koostoimes selle artiklitega 9 ja 10 – nii nagu seda on tõlgendanud Euroopa Kohus – kui ka hagejate põhiõigust olla ärakuulatud. Neid õigusi tuleb samuti tõlgendada põliselanike kaitset käsitlevate rahvusvahelise õiguse sätete valguses, nagu need on määratletud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 13. detsembri 2007. aasta põliselanike õiguste deklaratsiooni artiklis 19.

105 Kõigepealt tuleb märkida, et EIÕK artiklitega tagatud kaitse, millele hagejad viitavad, on liidu õiguses ellu viidud vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta (ELT 2010, C 83, lk 389) artiklitega 17, 7, 10 ja 11. Seetõttu tuleb osutada üksnes nendele viimastele sätetele (vt selle kohta Euroopa Kohtu 8. detsembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-386/10 P: Chalkor *vs.* komisjon, EKL 2011, lk II-13085, punkt 51).

106 Esiteks väidavad hagejad, et alusmäärus ei võta arvesse nende omandiõigust selles tähenduses, et see määrus mõjutab hagejate õigust hülgetooteid liidus ärilisel eesmärgil kasutada, mis on aga nende oluline sissetuleku allikas, ning selle tulemusel mõjutab määrus inuittide rahvastiku tervist ja heaolu. Selline hagejate omandiõiguse kasutamise piirang on põhjendatud üksnes siis, kui see on taotletava eesmärgiga võrreldes proportsionaalne. Hagejad rõhutavad, et nende suhtes kuuluvad kohaldamisele Euroopa Kohtu 3. septembri 2008. aasta otsuses liidetud kohtuasjades C-402/05 P ja C-415/05 P: Kadi ja Al Barakaat International Foundation *vs.* nõukogu ja komisjon (EKL 2008, lk I-6351) esitatud kaalutlused, kuna selline keeld kujutab endast nende omandiõiguse kasutamise märkimisväärset piirangut.

107 Kõigepealt tuleb märkida, et käesolevas kohtuasjas esinevad asjaolud on väga erinevad nendest, mis olid kõne all eespool punktis 106 viidatud kohtuotsuse Kadi ja Al Barakaat International Foundation *vs.* nõukogu ja komisjon aluseks olnud vaidluses, mis puudutas rahaliste vahendite külmutamise meedet ja mille puhul oli Euroopa Kohus seisukohal, et isegi kui see kujutab endast ettevaatusabinõud, mis ei ole suunatud nimetatud isikutelt nende omandi äravõtmisele, siis sisaldab see siiski vaieldamatult selle kohtuasja hageja omandiõiguse kasutamise piirangut, mida tuleb lisaks lugeda oluliseks, arvestades külmutamismeetme üldist ulatust ja kuupäeva, millest alates seda tema suhtes kohaldatakse. Käesolevas kohtuasjas väidavad hagejad sisuliselt, et kahjustatud on nende omandiõigust üksnes kinnipüütud hüljeste osas.

108 Olgu meenutatud, et alusmäärus ei keela lasta turule hülgetooteid, kui need on saadud inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel jahil ja elatuse saamiseks kütitud hüljestest. Hagejad väidavad, et see säte on „tühi kest". Isegi kui olla seisukohal, et eespool punktis 106 viidatud kohtuotsuses Kadi ja Al Barakaat International Foundation *vs.* nõukogu ja komisjon esitatud seisukohad on käesolevale kohtuasjale ülekantavad, ei ole hagejad siiski esitanud ühtegi tõendit selle kohta, et ainuüksi selle alusmääruse sätte tõttu on nende omandiõigust kahjustatud. Nagu eespool punktis 98 juba märgitud on, ei saa tõendamiseks kasutada hagiavalduse neis punktides esitatud selgitusi, millele hagejad viitavad.

109 Pealegi, kuna hagejad on väga erinevat päritolu ning ei kuulu enamalt jaolt inuittide kogukonda, siis oleks nad pidanud tõendama mõju nende omandiõigusele seoses erinevate kategooriatega, kuhu nad kuuluvad. Sellega seoses olgu meenutatud, et Euroopa Kohus on täpsustanud, et omandiõigusega antud tagatisi ei saa laiendada selliste lihtsate kaubanduslike huvide või võimaluste kaitsmisele, mille muutlikkus on majandustegevusele omane (vt selle kohta Euroopa Kohtu 9. septembri 2008. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-120/06 P ja C-121/06 P: FIAMM jt *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 2008, lk I-6513, punkt 185). Seetõttu ei saa selles osas hagejate argumentatsiooniga nõustuda.

110 Mis teiseks puudutab õiguse olla ärakuulatud väidetavat rikkumist, siis leiavad hagejad, et kohtupraktika kohaselt peavad kohaldatavad menetlused isiku omandiõiguse märkimisväärse piiramise korral andma asjassepuutuvale isikule adekvaatse võimaluse esitada pädevatele asutustele oma seisukoht. Pealegi tuleb seda õigust tõlgendada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põliselanike õiguste deklaratsiooni silmas pidades.

111 Taolise argumentatsiooniga ei saa nõustuda. Mis kõigepealt puudutab õigust olla ärakuulatud enne omandiõiguse piiramist, siis olgu meenutatud, et hagejad ei ole tõendanud, et nende omandiõigust on mingil moel kahjustatud.

112 Järgmiseks tuleb meenutada, et liidu pädevuse teostamisel tuleb järgida rahvusvahelist õigust, mille kohta Euroopa Kohus on lisaks täpsustanud, et selle pädevuse alusel vastu võetud õigusakti tuleb tõlgendada ja selle kohaldamisala piirata rahvusvahelise õiguse asjakohaste normide valguses (vt eespool punktis 106 viidatud kohtuotsus Kadi ja Al Barakaat International Foundation *vs.* nõukogu ja komisjon, punkt 291 ja seal viidatud kohtupraktika). Ent hagejate poolt välja toodu on deklaratsiooni tekst ja seega puudub sellel asutamislepingu siduv jõud. Ei saa asuda seisukohale, et see deklaratsioon annab võrreldes nende õigustega, mis tulenevad liidu õigusest, inuittidele individuaalsed ja täiendavad õigused.

113 Sellega seoses olgu meenutatud, et kohtupraktika kohaselt on asutamiselepingu artikli alusel liidu õigusakti vastuvõtmise menetluse raames liidu seadusandjal üksnes see konsulteerimiskohustus, mis kõnealuses artiklis ette on nähtud (Euroopa Kohtu 14. oktoobri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-104/97 P: Atlanta *vs.* Euroopa Ühendus, EKL 1999, lk I-6983, punkt 38). EÜ artikkel 95 ei pannud aga seadusandjale konkreetset kohustust hagejatega konsulteerida.

114 Igal juhul väidab komisjon, keda toetavad parlament ja nõukogu, et inuittide kogukondadega konsulteeriti põhjalikult ja korduvalt nii alusmääruse kui ka rakendusmeetmete väljatöötamise käigus. Hagejad vaidlustavad mainitud mõne kohtumise asjakohasuse ja kasulikkuse. Siiski ei ole vaidlustatud seda, et inuitte puudutav erand kehtestati pärast 21. jaanuari 2009. aasta kohtumist, millel osalesid ka inuittide kogukondade esindajad.

115 Lõpuks nähtub alusmääruse põhjendusest 14, et liidu seadusandja võttis ikkagi arvesse inuittide kogukondade eriolukorda, nagu seda on kirjeldatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põliselanike õiguste deklaratsioonis, ning just sellel põhjusel leidis ta, et lubada tuleks erandit toodete puhul, mis on saadud nende kogukondade traditsioonilise jahi tulemusel, mida peetakse elatuse saamiseks

116 Kolmandaks on hagejad seisukohal, et seadusandja ei leidnud alusmäärust vastu võttes sobivat tasakaalu inuittide huvide ja nimetatud määrusega taotletavate huvide vahel, mis mõjutab märkimisväärselt hagejate elamistingimusi ning üldisemalt inuittide rahvastiku elamistingimusi.

117 See argumentatsioon tuleb tagasi lükata. Nimelt ei esita hagejad argumente ega tõendeid EIÕK artikli 8 väidetava rikkumise kohta. Nagu on märgitud eespool punktides 98 ja 108, ei sisalda ka hagiavalduse nendes punktides esitatud selgitused, millele hagejad sellega seoses osutavad, selle kohta mingeid tõendeid. Mis puudutab EIÕK artikleid 9 ja 10 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 10 ja 11, siis tunnistavad hagejad, et neid ei ole alusmäärusega otseselt rikutud.

118 Igaks juhuks tuleb meenutada, et alusmääruse põhjendusest 15 nähtub, et määrus ei käsitle ei liidu ega siseriiklikke hülgejahti puudutavaid eeskirju ning nimetatud määruse artikli 3 lõike 1 kohaselt on lubatud turule lasta hülgetooteid, mis on saadud inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade enda ülalpidamiseks peetava traditsioonilise hülgejahi tulemusena.

119 Seega tuleb käesoleva väite kolmas osa ning seetõttu ka see väide tervikuna tagasi lükata.

Teine väide, mis käsitleb võimu kuritarvitamist

120 Selle väitega, mis on esitatud teise võimalusena, väidavad hagejad, et komisjon kasutas oma pädevust muul eesmärgil kui sellel, milleks see on talle antud. Nimelt tegutses komisjon selle asemel, et kehtestada inuitte puudutav tegelik erand, eesmärgiga peatada igasugune hülgetoodete laskmine liidu turule, sealhulgas nende toodete, mis on saadud inuittide peetava traditsioonilise jahi tulemusena.

121 Nagu Euroopa Kohus on seda korduvalt sedastanud, on õigusakti puhul võimu kuritarvitamisega tegemist vaid siis, kui objektiivsete, asjakohaste ja ühtelangevate tõendite põhjal selgub, et õigusakt on vastu võetud eranditult või peamiselt teiste eesmärkide saavutamiseks kui need, millele toetuti, või asutamislepingus konkreetse juhtumi lahendamiseks spetsiaalselt ette nähtud menetluse vältimiseks (Euroopa Kohtu 13. novembri 1990. aasta otsus kohtuasjas C-331/88: Fedesa jt, EKL 1990, lk I-4023, punkt 24, ja 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-110/97: Madalmaad *vs*. nõukogu, EKL 2001, lk I-8763, punkt 137).

122 Vaidlustatud määruse asjakohased põhjendused on sõnastatud järgmiselt:

„(1) [Alusmäärus] võimaldab inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel hülgejahil elatise saamiseks kütitud hüljestest saadud hülgetooteid turule lasta […].

(2) [Alusmääruse] ühetaoliseks kohaldamiseks on vaja täpsustada hülgetoodete importimise ja EL-i turule laskmise tingimused.

(3) Inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel hülgejahil elatise saamiseks kütitud hüljestest saadud hülgetooteid tuleks lubada turule lasta, kui selline jaht on kogukonna kultuuripärandi osa ja kui hülgetooteid kasutatakse, tarbitakse või töödeldakse vähemalt osaliselt kogukonnasiseselt selle traditsioonide kohaselt.

[…]

(5) Seoses selle erandiga tuleks kehtestada nõuetele vastavuse kontrollimise süsteem. Süsteem ei peaks piirama kaubandust rohkem, kui see on vajalik.

[…]

(12) Kuna käesolev määrus kehtestab 20. augustist 2010. aastast kohaldatava [alus]määruse […] rakenduseeskirjad, peaks käesolev määrus jõustuma võimalikult kiiresti."

123 Vaidlustatud määruse artikli 3 kohaselt:

„1. Inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade kütitud hüljestest saadud hülgetooteid võib turule lasta ainult siis, kui saab tõendada, et need on saadud sellise hülgejahi tulemusena, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:

a) tegemist oli inuittide või muude selliste põlisrahvaste kogukondade hülgejahiga, kelle kogukonna ja geograafilise piirkonna traditsioonide hulka kuulub hülgeküttimine;

b) hülgejahi saadusi kasutatakse, tarbitakse või töödeldakse vähemalt osaliselt kogukonnasiseselt selle traditsioonide kohaselt;

c) hülgejahti peetakse kogukonna elatise saamiseks.

2. Turule laskmisel peab hülgetoodetele olema lisatud artikli 7 lõikega 1 ettenähtud tõend."

124 Vaidlustatud määruse artiklite 6 ja 7 kohaselt annavad „tunnustatud asutused" välja tõendeid, mis kinnitavad, et hülgetooted vastavad kindlaksmääratud nõuetele.

125 Lõpuks on nimetatud määruse artiklis 12 ette nähtud, et see jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

126 Hagejad esitavad kaks argumendiliini. Esiteks ei võetud nende väitel vaidlustatud määrust vastu mõistliku aja jooksul enne turule laskmise keelu kohaldamise algust. Komisjon viivitas „inuittide erandi" rakendamise ettevalmistamisel.

127 Teiseks jätab vaidlustatud määruse sellisena, nagu komisjon on selle vastu võtnud ja seda tõlgendanud, „inuittide erandi" ilma kogu selle kasulikust mõjust. Eelkõige keelatakse vaidlustatud määrusega seda artiklit rikkudes ära hülgetoodete liidu turule laskmine, mis on saadud inuittide peetava traditsioonilise jahi tulemusena, kuid mille seejärel töötlevad ümber või müüvad edasi muud kui inuittide kogukonnad.

128 Tuleb nentida, et ükski neist väidetest, millest enamus ei ole tõendatud, ei tõenda, et käesoleval juhul oleks komisjon oma pädevust kasutanud muul eesmärgil kui see, mis on sätestatud vaidlustatud määruse põhjenduses 2.

129 Mis esiteks puudutab vaidlustatud määruse vastuvõtmise aega, siis tuleb märkida, et see võeti vastu 10. augustil 2010, avaldati 17. augustil 2010 ning see jõustus vastavalt selle artiklile 12 kolmandal päeval pärast selle avaldamist, nimelt 20. augustil 2010, st päeval, millest alates hakati alusmääruse artikli 3 lõiget 1 kohaldama. Ent see tõik iseenesest ei võimalda järeldada, et komisjon tegutses eesmärgiga hoida ära kindlaksmääratud eesmärgi saavutamine. Peale selle ei saa komisjonile ette heita, et ta ei oleks konsulteerinud erinevate huvitatud pooltega, sealhulgas organisatsioonidega, kes kaitsevad loomade õigusi. Hagejate poolt esitatud kaalutlused kujutavad endast kriitikat komisjoni läbiviidud konsultatsioonimenetluse suhtes, kuid neid ei saa käsitleda tõenditena võimu kuritarvitamise kohta. Asjaolu, et komisjon konsulteeris nende erinevate pooltega, sealhulgas inuittide kogukondade esindajad, osutab hoopis pigem üksnes sellele, et ta soovis tegelikult viia ennast kurssi selle probleemistiku lahendamise kõigi asjassepuutuvate üksikasjadega. Peale selle märgib komisjon, ilma et hagejad sellele vastu vaidleksid, et enamik hagejatest oli esindatud 18. novembri 2009. aasta kohtumisel, mille käigus jagati kavandatava teksti kohta laiali teabekiri ja arutati seda, misjärel laeti see viivitamatult internetti üles. Lisaks avaldas komisjon vaidlustatud määruse eelnõu 2. juunil 2010 internetis.

130 Mis teiseks puudutab argumentatsiooni selle kohta, et komisjon tõlgendas keeldu liiga laialt ja erandeid sellest liiga kitsalt, siis tuleb nentida, et sellega kritiseerivad hagejad tegelikult vaidlustatud määrusega ette nähtud meetmete sisu ja mõju, mis nende sõnul ei ole kooskõlas selle määruse eesmärgiga, nii nagu see eelnevalt on alusmääruses määratletud. Hagejad väidavad, et vaidlustatud määruse sisu, nii nagu komisjon on seda tõlgendanud, tõendab, et komisjoni poolt tegelikult taotletav eesmärk on erinev sellest, milleks alusmäärus talle pädevuse andis. Oma väidete toetuseks esitavad nad deklaratsioonid, mis sisaldavad komisjoni ja siseriiklike ametiasutuste tõlgendusi kavandatavate eeskirjade kohaldamise kohta praktikas. Ent miski selles argumentatsioonis ega toimiku materjalides ei võimalda kindlaks teha, et selliste tagajärgede saavutamine, millel on väidetavalt asjaomaste toodetega kauplemisele negatiivne mõju, oleks olnud eesmärk, mida komisjon vaidlustatud määruse vastuvõtmisega saavutada soovis. Hagejate argumentatsioon eeldab pigem selle kontrollimist, kas mainitud deklaratsioonid on alusmäärusega kooskõlas.

131 Seega tuleb käesolev väide tagasi lükata.

132 Kõigest eelnevast lähtuvalt tuleb tühistamishagi tagasi lükata ning seetõttu jätta hagi tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

133 Üldkohtu kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hagejad on kohtuvaidluse kaotanud, mõistetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele välja hagejatelt, kes ühtlasi kannavad ise oma kohtukulud.

134 Nõukogu ja parlament kannavad vastavalt sama kodukorra artikli 87 lõike 4 esimesele lõigule oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (seitsmes koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Inuit Tapiriit Kanatami, Nattivak Hunters and Trappers Association, Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, Jaypootie Moesesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana, Karliin Aariak, Canadian Seal Marketing Group, Ta Ma Su Seal Products, Inc., Fur Institute of Canada, NuTan Furs, Inc., GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland), Johannes Egede, Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), William E. Scott & Son, Association des chasseurs de phoques des Îles-de-la-Madeleine, Hatem Yavuz Deri Sanayi iç Ve Diş Ticaret Ltd Şirketi ja Northeast Coast Sealers' Co-Operative Society, Ltd kannavad ise oma kohtukulud ning neilt mõistetakse välja Euroopa Komisjoni kohtukulud.

3. Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu kannavad ise oma kohtukulud.

Dittrich Wiszniewska-Białecka Prek

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 25. aprillil 2013 Luxembourgis.

Allkirjad